

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת שופטים

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

לעשות- כשצריך לעשות

בחלקה האחרון של פרשתנו אנו קוראים על מצות ה' למשה רבנו לעלות אליו להר סיני כדי לקבל את לוחות הברית, במצוה זו הקב"ה מדגיש למשה שרק הוא לבדו יעלה אל ההר, ואילו שאר זקני העם רק יעמדו מרחוק, אך לא יעלו עימו אל ההר בשום אופן, וביאור הדברים הוא: בפרשת שמות לאחר שהקב"ה נגלה למשה רבנו בסנה, וציוה אותו ללכת בשליחותו אל פרעה מלך מצרים ולדרוש ממנו להוציא את בני ישראל לחירות, משה רבנו הלך יחד עם אהרן אחיו, ושניהם אספו את כל זקני ישראל, ומסרו להם את דברי ה'. כוונת משה רבנו באסיפת הזקנים היתה, שכל הזקנים יצטרפו אליו בהליכתו, וכאשר פרעה יראה את כל המשלחת המכובדת הזאת, הדבר ישפיע עליו לשחרר את בני ישראל לחירות. אולם להפתעתו הרבה של משה רבנו, בהגיעו לפרעה מצא את עצמו ואת אהרן אחיו לבדם,

זקני העם חששו שכאשר פרעה יראה אותם באותה משלחת, ינקום בהם לאחר מכן, לכן כל אחד מהם מצא לעצמו "סיבה מוצדקת" מדוע מותר לו להשתמט מהשליחות של ה', ובדרך לארמון פרעה בכל פעם השתמט עוד זקן ועוד זקן, עד שלבסוף השתמטו כולם, ונותרו רק משה ואהרן.

אך השתמטות זו של הזקנים לא מצאה חן בעיני הקב"ה, כי הקב"ה "לא מחבב" אנשים שבדיוק בשעה שצריכים אותם פתאום הם "נעלמים". לכן הקב"ה החליט להמתין לשעת כושר שבה יפרע מהם על מה שעשו. כאשר הגיע מעמד הר סיני, ושמעו כל עם ישראל שעוד מעט משה רבנו יעלה להר כדי לקבל את התורה, היו הזקנים בטוחים שגם הם יזכו לעלות עם משה. בבוקרו של אותו יום המיועד כל אחד מהזקנים לבש בגדי שבת נאים ומכובדים, ענב עניבה על צווארו, חבש את כובעו המכובד לאחר שהבריך אותו היטב, והמתין בקוצר רוח לצאת לדרך. אולם דוקא אז הגיעה "ההפתעה". פתאום הם שומעים מפי משה ציווי חד משמעי של הקב"ה: "שבו לנו בזה עד אשר נשוב אליכם". במילים פשוטות יותר: כולכם נשארים כאן יחד עם כל שאר העם ואין לכם שום רשות לעלות להר! כמובן הזקנים קבלו הלם ממש. לזאת הם לא ציפו כלל. מיד הם פנו למשה רבנו ושאלו בתדהמה: 'וכי מה עשינו שנגזר עלינו כן?', ומשה רבנו השיב להם לעומתם: 'זהו בדיוק הענין - בגלל שלא עשיתם כשהייתם צריכים לעשות, לכן כעת אתם לא עולים להר סיני!'. מי שמתמט מהקב"ה כשהקב"ה כביכול, צריך אותו - גם הקב"ה ישתמט ממנו כשהוא יצטרך אותו. מי שמתמט ממשא העם וצערם, לא יזכה לראות בתפארתם ושמחתם.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

לזכות לראות את השכינה

"מאחר שהרע שבחלל השמאלי בבינוני הוא בתקפו כתולדתו" - לפי בעל התניא לא כדאי לבינוני לחיות באשליות, כיון שהוא עדיין בריא ביצרים שלו, כלומר יש לו סיכויים גדולים לחטוא, כיון שהיצרים עדיין קיימים אצלו, והם יכולים לפעול באיזו שהיא צורה, לעת מצוא, לא עלינו, ולכן אין להאמין באדם שלא יטעה אותו היצר הרע, כמ"ש במדרש תנחומא (פרשת תולדות פרק ז'), והובא ברש"י תחילת פרשת ויצא על הפסוק "אני ה' אלקי אברהם אביך ואלקי יצחק" (בראשית כ"ח), אף על פי שלא מצינו במקרא שיחד הקב"ה שמו על הצדיקים בחייהם לכתוב אלקי פלוני, משום שנאמר "הן בקדושו לא יאמין" (איוב ט"ו), כאן ייחד שמו על יצחק, לפי שכהו עיניו וכלוא היה בבית, והרי הוא כמת, ויצר הרע פסק ממנו. יצחק היה עקידא קדישא, שזה ממש בחינה של ביטול מוחלט, ואומר הצמח צדק, שהבחינה הזאת מזכירה את מה שכתוב בשירת הים "זה א-לי", בכבודו נגלה עליהם והיו מראין אותו באצבע, ראתה שפחה על הים מה שלא ראו נביאים, שואל הצמח צדק איך יתכן שראו? הרי כתוב "כי לא יראני האדם וחי", ויצחק כשראה, מיד כהו עיניו! ומתרץ הצמח צדק כיון שהם נכנסו לים, הם כבר היו בבחינת מתים, ומכיון שהם היו בבחינת מתים, הם היו יכולים לראות מה שראה יחזקאל בן בוזי, כלומר הם הגיעו לבחינה של ביטול מוחלט להכנס מתחת לים המסוכן, וכיון שהם קיבלו עליהם מיתה כמתים דמו, ולכן כל אחד מהם ראה את השכינה.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
19:55	ר"ת 20:45	19:05	ירושלים
19:53	ר"ת 20:42	19:03	תל אביב
19:55	ר"ת 20:45	19:05	חיפה
19:53	ר"ת 20:43	19:03	באר שבע

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי וחכמי ישראל

רבי אליהו לופיאן - י"ט אלול

מגדולי בעלי המוסר, תלמידו של הסבא מקלם. מחבר ספר המוסר 'לב אליהו'. העיד על עצמו שהוא מרגיש בעת הטבילה במקוה לכבוד שבת איך הנשמה היתירה נכנסת בו. בעת אשפוזו בבית החולים ביקשה משפחתו שלא להזכיר לו ששבת קריבה מכיוון שהוא היה שרוי בעלפון והזכרת השבת היתה מכניסה אותו לסערת רגשות שהיתה מסוכנת במצבו. אולם דבר לא הועיל; לא הדליקו נרות בחדרו ולא התהלכו בבגדי שבת אבל מיד עם התקדש היום היו פניו מאדימות מעט ושפתיו מרחשות פסוקי 'לכו נרננה'.

בחור ישיבה אחד הגיע לפני ר' אליהו ובפיו בשורה כי הוא רוצה לצאת לעבוד. שאל אותו ר' אליהו: בני מפני מה רצונך לצאת ולעבוד? השיב הבחור: בעוד שנה אתחתן ויהיו לי ילדים ויגדלו ויתחתנו ואצטרך לפרנסם. שאל ר' אליהו: אך מי מבטיח לך שתמשיך לחיות? השיב הבחור: כולם חיים! שאל ר' אליהו: אך מי אומר שאתה תחיה? השיב הבחור: ה' יעזור! וכך המשיך והתפתח דו-שיח מעגלי בין השניים: שוב שאל ר' אליהו: ומי אמר שתחתן? ענהו הבחור: הלא כולם מתחתנים! שאל ר' אליהו: אבל מי אמר שאתה תחתן? ענהו הבחור: ה' יעזור! ושוב שאלו מי אמר שיהיו לי ילדים ומי אמר שיגדלו ומי אמר שיתחתנו והבחור השיב על הכל את אותה התשובה: ה' יעזור. אמר לו רבי אליהו: חושב אתה שהכל ה' יכול לעשות חוץ מאשר לדאוג לפרנס את אשתך ואת ילדיך ולחתנם?!

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת רבנו הגאון החיד"א שליט"א

מעלת התמימות

"תמים תהיה עם ה' אלוקיך" (דברים יח', יג)

ציוותה אותנו התורה הקדושה ואמרה "תמים תהיה עם ה' אלוקיך", ויש בזה רמז חשוב ועיקרי, להתנהג בתמימות בעבודת ה' יתברך, ולהאמין בו יתברך בתום לב ובשמחה. ושמעתי מאדוני אבי מופת הדור רבינו יורם אברג'ל רמז יפה מאד בזה, שקשור בעיקר למצוות תפילין, וכן הובא בספרו הבהיר אמרי נועם פרשת בא, שהנה במצוות תפילין, התפילין של ראש, המונחים כנגד המוח, מסמלים את החכמה והידיעה של האדם. ואילו התפילין של יד, המונחים כנגד הלב, מסמלים את התמימות והפשטות שבלב.

ולכן יש להניח תפילין של יד לפני שמניחים תפילין של ראש, כדי לרמוז שבראש ובראשונה צריכה להיות לאדם אמונה תמימה ופשוטה בה' יתברך, בתורתו הקדושה, במצוותיו הנעימות ובעבדיו הצדיקים, במידה שאינה ניתנת לעירעור - ורק לאחר מכן רשאי הוא לנסות לחקור ולהבין את החכמה והשכל שבהנהגת הבורא, בתורתו ובמצוותיו, וכשיתנהג בסדר זה, בודאי שחכמתו תגביה אותו למעלות גדולות ונשגבות.

לפי זה, יובן בדרך רמז מה שמבואר בהלכה (ראש שו"ע סי' כח, ב) שכל זמן שתפילין של ראש מונחים על האדם, צריך שיהיו מונחים על זרועו גם תפילין של יד.

ולכן כשאדם רוצה לחלוץ את התפילין עליו לחלוץ קודם את התפילין של ראש, ורק אחר כך את התפילין של יד, כדי שלא יהיה מצב שיהיה עם תפילין של ראש ללא תפילין של יד.

ומי שאינו נזהר בזה עשוי לגרום לעצמו סכנה של ממש חלילה, כי על גבי הבית של התפילין של ראש בולטת האות ש'. וברצועה של התפילין של ראש ישנו קשר, המונח מאחורי הראש שצורתו דומה לאות ד'. ובתפילין של יד ישנו קשר שצורתו דומה לאות י'. ומשלושתם ביחד נוצר בתפילין השם הקדוש שד". ומי שמונחות על ראשו תפילין של ראש בלבד, הרי שיש לו רק את האותיות ש"ד מתוך השם שד"י, ויש בכך סכנה של ממש, שמא יתקיים בו חלילה מה שנאמר: "הילילו כי קרוב יום ה' כשד משדי יבוא" (ישעיה יג, ו. וראה במפרשים שם) ה' יצילנו.

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

הצלה מתאונת רכבת

חמותי היקרה שתחיה הייתה מחוברת לרבנו מאוד היא הייתה מנהלת מדור אכלוס בעמיגור וכך הייתה עוזרת לאברכים של הכולל לקבל דירות על פי מה שמגיע להם. זה התחיל בגלל שהיו אברכים שלא רצו לעזור להם אז הפנו את מורינו הרב לחמותי שתעזור להם בנושא זה, ובאמת נרקם קשר מיוחד בין משפחתה למורינו הרב, באחד מן הימים הטלפון בבית שלהם צלצל ובמקרה הייתי בבית ושמעתי את השיחה, על הקו היה מורינו הרב...

באותו היום לחמותי הייתה ישיבת צוות גדולה בצפון והיא הייתה צריכה לעלות על רכבת לתל אביב ומשם להחליף רכבת לצפון, ובשבע בבוקר לפני נסיעתה חייג הרב לביתם ושוחח עם חמותי ובקש ממנה שהיום לא תלך לעבודה ואמר לה הרב באלו המילים "היום את לוקחת חופש על חשבוננו" חמותי ניסתה להסביר למורנו הרב יורם אברג'ל שהיא חייבת ללכת וזו ישיבה מאוד חשובה ונוכחים בה כל מנהלי עמיגור והם דרשו שהיא תגיע לישיבה, אבל הרב חזר על דבריו שוב ואמר היום את לוקחת חופש על חשבוננו... וכך עשתה ולא הלכה לישיבה.

ובערך בשעה 10:30 בבוקר בשעה בה הייתה אמורה חמותי להיות ברכבת הודיעו בחדשות על תאונת רכבת קשה... שהיו בה גם הרוגים, שלא נדע. מיותר לציין את התחושה...

שואל ומשיב

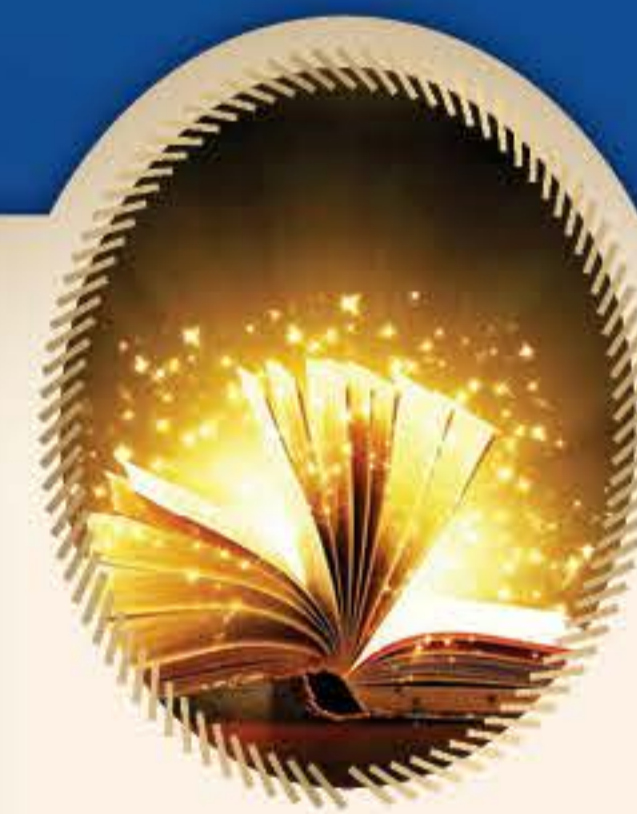
הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

מצוות עונג שבת

בכלל מצוות עונג שבת, שיהא רגיל האדם להלל לה' אלקי ישראל בשיר ושבחה הלל וזמרה, על ידי שיתרגלו לשיר כמה משירי שבת קודש בסעודות השבת, ודבר זה הוא מכבוד שבת, כי אם רק יאכל וישתה אין מראה בזה כל כך שעושה כן דוקא לכבוד שבת, שהרי בכל פעם כשיבואו אצלו אורחים חשובים הדרך לכבדם במאכל ומשתה חשוב, ואשר על כן כשישיר ויזמר להקב"ה בזה יראה שעושה כן לכבוד השבת, והוא בכלל מה שאמרו חז"ל הקדושים כל המענג את השבת.

ואותם אנשים שמבטלים שירי שבת קודש ואינם מהללים לה' יתברך בשירות ותשבחות, וטוענים כי בזמן זה הם עוסקים בתורה וחוששים לביטול תורה, עצת היצר הרע היא, אשר חפץ למונעם מלענג את השבת. ובפרט אם אותם אנשים אינם זהירים כל ימות השבוע מביטול תורה בכל רגע, ובשעה שישבו לסעוד סעודתם יאריכו בה, וכמו כן דרכם להאריך בדברים בטלים בין בשעת הסעודה ובין שלא בשעת הסעודה, והנה הגיעה העת שמצוה עליו לענג השבת בזמרה לה' יתברך ואומר ביטול תורה הוא זה, אין זה אלא עצת היצר. ואף אם זה האדם זהיר מאוד בכל ימות השבוע מביטול תורה, כלום יכול ח"ו לומר ששירות ותשבחות אשר יזמר לה' בשבת קודש ביטול תורה הוא! וכבר מצינו ברבותינו התנאים והאמוראים שענגו את השבת בהלל ובהודאה, וזה האיש היכן יעמוד ומה ישיב בפני אותם תנאים קדושים, והלא יפה ציפורן אחת מצפורני רבותינו הקדושים יותר מכל כריסו של זה האדם, וכבר ידוע ששירי שבת הקדושים חוללו פלאות בקדושת המשפחה כולה, וטהרת נפשות בני הבית מכח השפעת שירי שבת.

ועיקר העיקרים שיתן אל ליבו כאמור שהרבה קדושה וטהרה פנימיים מקבלים בניו ובני ביתו כשישירו ויזמרו זמירות שבת, כי את עיקר החינוך, יקבלו הילדים היקרים הי"ו בבית אביהם ואימם. ולא כאותם אשר חשבו בדעתם כי בבית רבם לבדו יתחנכו בניהם לתורה ויראת ה', ועל כן אותם הורים לא ישקיעו בחינוך הבנים והבנות כראוי, כי יאמרו, מוריהם ורבותיהם של ילדיהם הם יחנכום. ובכגון זה אמרו לא לסמוך על הנס, ובית הספר אחראי לשמור שלא יזרקו אבנים ולהצילם משאר מילי דניזקין ושאר דברים בסוג זה, אך טוהר החינוך בא מבית ההורים.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

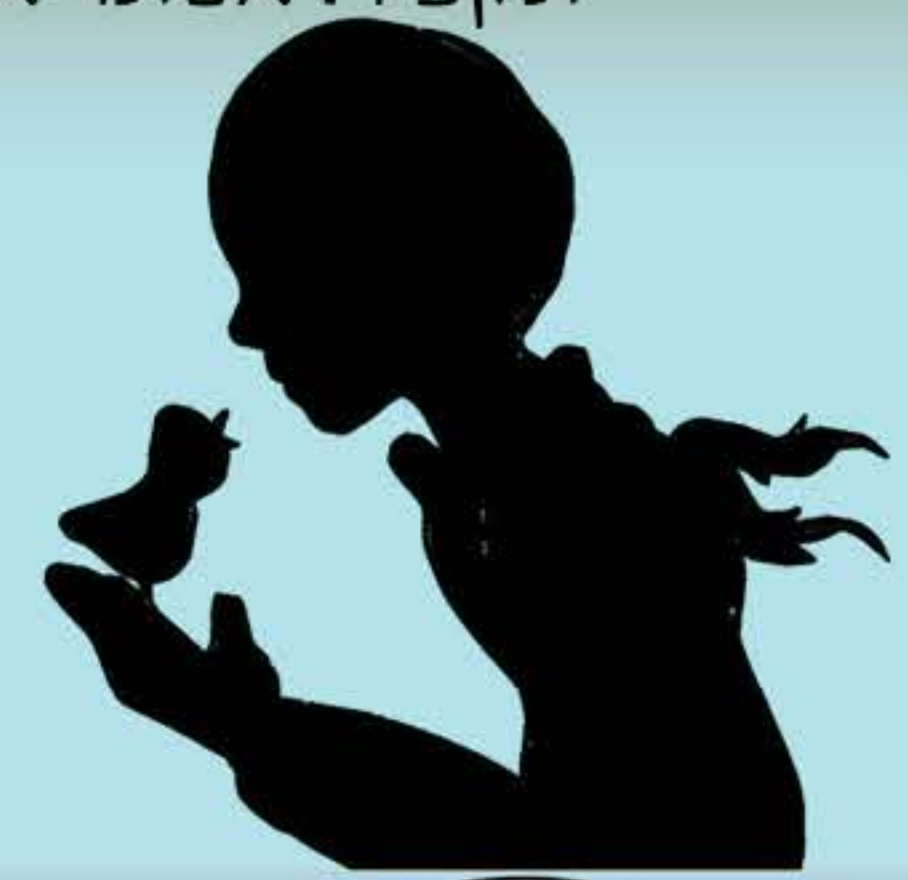
חודש מכריע

פעם בימי אלול, עשה רבי מרדכי מלכוביץ' בדרך, שמע איכר זקן מדרבן את חברו הצעיר ממנו, ואומר:

בוא, נעבוד ולא נתרשל בעבודה, כי חודש זה לשון המאזניים הוא לכל השנה, אם נתרפה בו ממלאכתנו נרעב כל השנה.

הגיע רבי מרדכי לביתו ואמר: רבותי, חודש זה, אלול, על כל השנה כולה יצא, נתרפה בו מעבודתינו - נטרד מטובה כל השנה כולה. גם האיכרים בשדות יודעים זאת ואנו לא? אחי, לעבודה, כל רגע יקר...

תקציר: אסתר אמנם עוד לא פגשה באביה, אך אל עמה היא שוב חוזרת... מתקבלת באהבה גדולה ע"י נשות העיירה היהודית וגדלה בבית הרב. בינתיים אביה, הש"ך, הופך את העולם על מנת למצא אותה.

בת היער סיפורה של בת הש"ך פרק ט"ו

הש"ך לא התמהמה לרגע. עוד באותו יום שם פעמיו לעבר בית הש"ך הדרך ארוכה- ארוכה, קשה ומתישה, אך הש"ך לא שם ליבו לכל אלה

ששר המחוז מצא ילדה קטנה, יהודיה, בשלג וגידל אותה... אולי... לך תדע... כדאי לבדוק

מידע? מה??? שמועה מסתובבת באיזור,

הנה! הגעתי!! לאחר צעידה של שבועות ארוכים... אולי... אולי... אולי אני נמצא כעת רגע לפני פגישתי עם אסתר?!!

אוי... אסתר... היא לא... פרצה שריפה... היא לא שרדה... איי... אינני מסוגלת...

שלום? מממ... שלום.. אמא נמצאת? מישהו מבוגר?? לא אדוני. מה רצית?

פרטי התקשרות קול רינה
08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יודם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

did.li/HARAV-HABERGEL
יוטיוב הרב יודם אברג'ל

פניני השבוע

סימן היהדות המובהק לאורך כל הדורות היה הזקן שמפאר את פניו של היהודי ומושך עליו שפע אדיר.

העלון מוקדש:

להצלחת משפחת צפוני הי"ו לרפואת אהרון בן אסתר הי"ו לרפואת אריה חי חורי בן יהודית אסתר הי"ו

לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל לע"נ ניב מאיר בן רחל ז"ל לע"נ אליהו מרדכי בן חנה ז"ל

הרב יודם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע, בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום להשראת שכינה, תפקידי להגן עליו!"

יודם אברג'ל
י"מ אר"י

בן איש חי 1 ת.ד. 102 נתיבות
טל': 08-6381000